

Dosarul nr. 2r-585/23
2-22103215-01-2r-19122023

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (L. Popescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, N. Chircu, D. Corolevschii)

ÎNCHEIERE

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Lilia Roic-Botezatu
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Tonofa împotriva Întreprinderii Municipale „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”, intervenienți accesorii Primăria municipiului Soroca, Consiliul municipal Soroca privind evacuarea tomberonului,

împotriva încheierii din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La data de 19 iulie 2022 Vitalie Tonofa a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „DGLC Soroca” prin privind evacuarea tomberonului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2023 a Judecătoria Soroca, sediul Central în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Primăria mun. Soroca.

Prin încheierea din 09 februarie 2023 a Judecătoria Soroca, sediul Central în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Consiliul mun. Soroca.

Prin hotărârea din 28 iunie 2023 a Judecătoria Soroca, sediul Central acțiunea a fost admisă în parte.

S-a dispus evacuarea tomberonului de depozitare a deșeurilor menajere, situat în mun. Soroca, str. Panteleimon Halipa, 12, lângă casa de locuit pe aceeași adresă cu nr. cadastral 7801120. 166. 01 ce aparține lui Vitalie Tonofa. În rest acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 iulie 2023 ÎM „DGLC Soroca” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe.

La 04 octombrie 2023 ÎM „DGLC Soroca” a depus cererea de apel motivată.

Prin încheierea din 13 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel declarate de ÎM „DGLC Soroca”, fiindu-i acordat termen apelantului pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei, până la data de 09 noiembrie 2023, ora 16:00.

La data de 07 noiembrie 2023, prin intermediul poștei terestre, apelantul ÎM „DGLC” Soroca a expediat în adresa Curții de Apel Bălți bonul da plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a restituit apelul declarat de ÎM „DGLC Soroca” împotriva hotărârii din 28 iunie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul central.

La 08 decembrie 2023 ÎM „DGLC Soroca” prin e-mail, a depus recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii recurare cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d. 93).

La 19 decembrie 2023, în adresa lui Vitalie Tonofa, Primăriei mun. Soroca și Consiliului mun. Soroca a fost expediată copia recursului, însă părțile nu a depus referință, în care să-și expună opinia asupra recursului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „DGLC Soroca” urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător.

Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că pentru depunerea și examinarea cererii de recurs este necesară nu doar respectarea condițiilor de exercitare a dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia, una din cerințe fiind ca cererea de recurs să conțină semnătura persoanei care declară recurs.

Implicit circumstanțelor speței, instanța de recurs atestă că cererea de recurs depusă de ÎM „DGLC Soroca”, reprezintă un mesaj electronic, expediat la adresa de e-mail a Curții de Apel Bălți, la care a fost anexat 1 fișier în format „PDF”, fără aplicarea semnăturii electronice avansate calificate (f.d. 93-95).

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, ÎM „DGLC Soroca” nu a respectat dispozițiile art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, care prevede condițiile de formă ale cererii de recurs, în situația în care a ales depunerea recursului prin intermediul poștei electronice.

Or, cererea de recurs a fost expediată, fără aplicarea semnăturii electronice avansate calificate, contrar prevederilor art.17¹ alin.(1) din Codul de procedură

civilă și contrar prevederilor art.40 alin.(1), (7), 43 alin.(1) din Legea nr.124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

În temeiul articolelor enunțate, documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) semnătura electronică este aplicată de persoana împuternicită să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică al semnatarului indicat în document. Doar documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. În cadrul procedurilor judiciare, cererile participanților pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, care este unic pentru întreg sistemul judecătoresc, cu condiția ca cererile și actele anexate sub formă de documente electronice să fie semnate cu semnătura electronică avansată calificată, cu anexarea obligatorie a dovezii semnăturii electronice.

Astfel, mențiunea aplicată la sfârșitul documentului nu poate fi reținută de instanța de recurs ca fiind semnătura administratorului ÎM „DGLC Soroca”.

Or, depunerea cererii de recurs prin intermediul poștei electronice, fără a fi semnat digital, nu poate fi apreciată drept îndeplinire a actului de procedură, deoarece contravine regimului juridic al documentelor electronice și cerințelor față de valabilitatea acestora.

Completul de judecată reține ca pertinente și prevederile art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, care statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că recurenta ÎM „DGLC Soroca”, fiind interesată în soarta examinării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unei cereri de recurs, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea recursului în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă.

În acest context, este relevant de a specifica că certitudinea legală impusă regulilor procedurii contencioase, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului

materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale. Cu atât mai mult că, în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem*, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii.

Astfel, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor față de forma cererii de recurs se datorează în exclusivitate comportamentului recurentei ÎM „DGLC Soroca” care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale și să semneze cererea de recurs prin aplicarea semnăturii electronice avansate calificate sau să prezinte recursul semnat cu semnătură olografă.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de ÎM „DGLC Soroca” nu corespunde cerințelor de formă și conținut impuse de Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Întreprinderea Municipală „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”, împotriva încheierii din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Tonofa împotriva Întreprinderii Municipale „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale” Soroca, intervenienți accesorii Primăria municipiului Soroca, Consiliul municipal Soroca privind evacuarea tomberonului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Ion Malanciuc